

La literatura feta quotidiana

ASSUM GUARDIOLA

La gatera té un mèrit que, per si sol, ja aporta a la novel·la un bon motiu per llegir-la: immergeix el lector ben endins de l'anomenat «somni de la ficció». I això passa perquè l'autora sap crear una veu, la de la Raquel, que ens arrossega i ens fa partícips del seu viatge cap als replècs més íntims d'ella mateixa. I, també, perquè baixa la literatura del seu pedestal i la posa enmig d'aquest somni de ficció, d'aquest somni de vida. Muriel Villanueva, a *La gatera*, fa quotidiana la literatura i poetitza la vida. En aquest sentit, l'autora fa gala d'un llenguatge exquisit,

MURIEL VILLANUEVA I PERARNAU

La gatera

Ed. Amsterdam, Barcelona, 2012.
147 p.

acurat, ple de color. I el joc argumental que ens proposa sedueix: uns tiets que vivien en dos pisos simètrics que la Raquel hereta; un gat que no sabem si és mascle o femella; l'escriptura i la literatura per expressar dues realitats, dos personatges, en Ricard i l'Arnau, que representen dues Raquels... Literatura i ficció es confonen en un procés de pèrdua i de transformació.

La gràcia humana dels titelles

ANNA CARRERAS

Llegir von Kleist (1777, Frankfurt de l'Oder - 1811, Berlín), un dels escriptors dramàtics cabdals del romanticisme alemany, és donar la mà a un autor en la seva recerca obsessiva de l'Absolut (concepte proper a la felicitat entesa com a bellesa moral). L'afany per conciliar el destí amb l'individu, la idea que tot coneixement és il·lusori i el conflicte entre l'emoció i la raó fan de von Kleist un mortal torturat, un cronista de la catàstrofe, un *outsider* capaç de crear una poètica: el llenguatge és insuficient per pintar l'ànima. *Sobre el teatre de titelles* fou publicat per von Kleist el 1810 després d'un seguit de fracassos i d'establir-se a Berlín i fundar el diari patriòtic i antifrancès *Berliner Abendblätter*, on l'escriptor publicava aquestes peces breus (amb aparença de rauxa improvisada) que mostren la incomoditat d'algú que sent que viu en una època equivocada. Els textos, gairebé tots inèdits en cata-

là, parlen d'art i de filosofia però sobretot esgrimeixen llenguatge. Fugir per ser feliç, ser conscient que en aquest món no tenim ocasió de topar amb la veritat única, relativitzar i dubtar de la versemblança, ironitzar i ridiculitzar els drames de les relacions humanes: això és von Kleist, l'òptica escèptica per descriure el món i la idea que tota comunicació és un combat elèctric amb l'enemic. L'art (poesia, música, pintura) permet de crear mons allà on la ciència imposa uns límits. Per a von Kleist, la llibertat i el geni artístics consisteixen a donar l'esquena a la tradició, a trabucar els esquemes preestablerts i a apostar per la ruptura. *Sobre el teatre de titelles* defensa aquests éssers de joguina, graciosos i mòbils, per parlar de bellesa i del destí. Aquest toc de gràcia dels titelles és orgànic, inhumà, té la capacitat d'unir els contraris i d'assolir la innocència perduda. L'ésser humà, per contrast amb els titelles, apareix com un misteri farcit de contradicci-

HEINRICH VON KLEIST

Sobre el teatre de titelles i altres escrits

Accent Editorial. Girona, 2011.
168 p.

ons, entre l'àngel i el dimoni, amb una existència crítica que no sap controlar: «Hauríem de tornar a menjar de l'arbre del coneixement del bé i del mal per retornar a l'estat d'innocència?».